

DISKUSIJA

Nekaj potrebnih pripomb k diskusiji

Diskusija, ki se razvija v naši partiji, vključena v predkongresno diskusijo KPI in se opira na razne probleme iz XX. kongresa KPSZ, kaže po mojem mnenju — osnovno slobodnost. Diskusija se sicer suče okrog važnih problemov in ne bi svetloval, da se jih spravi v pozabo. Kljub temu pa mislim, da se osnovnih problemih, ki zanimajo delavski razred našega mesta in vse naše prebivalstvo zelo malo diskutira.

Mezdne zahteve, problemi delovnih pogojev, akcijska in organska enotnost sindikatov in gospodarski problemi našega mesta, so osnovne zadeve in zadeve in skrb, ki dnevno tarajo delavski razred. K temu problemom je treba pristeti tistega, ki je sedaj na dnevnem redu in o katerem govori tisk vsak dan, to je nevarnost vojne v zvezi s Sueskim prekopom. Vsi se zavedajo, da tega ne bo mogoče omejiti in da bo Italija zapletena v novo klanje, če ne bodo ljudske množice izvedle pritiska na demokristjansko vladno, ki nadaljuje s politiko poslušnega monopola, hlapcem anglo-ameriških imperialistov.

Diskusija in vsakodnevni problemi

S to predpostavko nočem trditi, da vodilni organi naše partije niso dali direktiv in obrnili pozornost preko tiska in zborovanj na te probleme. Nameravam pač poudariti, da se v člankih diskusije v »Lavoratoru«, kot tudi v naših sklepih, celicah in organizacijah, kjer so komunisti prisotni razpravlja največ (ozirajmo, rekel bi, samo) o problemih splošnega in notranjega značaja krajevnega, vsedržavnega, in mednarodnega komunističnega gibanja. Ti problemi so važni in diskutirani jih moramo odkriti, toda če jih ne bomo povezali s problemi, ki dnevno zaskrbijo ljudske množice, bodo izgubili vsako veljavo in delovni ljudje nas ne bodo mogli razumeti.

Delavski razred bo sledil in razumel našo diskusijo, v kolikor se bodo komunisti v tovarnah znali postaviti na čelo njegovih bojev za doseg boljših življenjskih pogojev. Razumeli nas bodo, če jim bomo znali razložiti posledice avtomatizacije in izkoriščanje, ki izvira iz tega v buržoazni družbi. Razumeli nas bodo, v kolikor bomo na delovnih mestih na čelu boja proti diskriminacijam, ki jih izvajajo na njihovo škodo delodajalci. Delavci bodo lahko razumeli našo diskusijo o enotnosti delovnih slojev in delavskih strank, v kolikor se bodo komunisti otreli sektaštvu (kro-

◆ Diskutira naj se tudi o zadevah, ki dnevno tarejo delavce

◆ Poglavitna direktiva naj bo: povezava z množicami!

nične bolezni) glede na akcijsko in organsko enotnost sindikalnih organizacij. V kolikor se bodo komunisti borili za uresničitev svojega volilnega programa (prosta cona, trgovinski promet, pomorstvo, ladjedelniške gradnje, javna dela, stanovanjski izgoni itd.), bodo množice razumele našo diskusijo o uresničitvi socializma v ZSSR in izgradnji istega v deželah ljudske demokracije in Jugoslaviji.

Kako naj se usmerja diskusija

V kolikor bomo komunisti šli na delo za mobiliziranje našega prebivalstva za odvrnitev nevarnosti imperialističnega napada na Egipt in proti zelo dvoumni politiki demokristjanske vlade glede na vprašanje Sueskega prekopa, bodo napredne sile in vsi demokristjanske misli razumeli, da naše iskanje socializma pomeni za njih mir, svobodo in delo.

Po tej poti bi se morala — po mojem mnenju — v bodoče in do VIII. kongresa KPI usmerjati diskusija. Sicer pa gre predkongresna diskusija KPI že v to smer, in ne samo to. Poleg tega so vidna prizadevanja v iskanju organizacijskih sredstev za rešitev teh problemov. Poglavitna direktiva, ki je izšla iz XX. kongresa KPSZ, je itak govori o povezavi z množicami. Držimo se te direktive, in prepričan sem, da bomo našli veliko razumevanje v vrstah tržaškega delavskega razreda in ljudskih množic. Iz naše diskusije mora priti jasen in specifičen program, brez vsakega sektaštva. Če se bomo tega držali, ne more biti dvoma, da bo naša partija lahko postala množična partija in prava predstraža ljudskih množic.

ANTONIO CATTONAR

Pripomba uredništva

Strinjamo se s tov. Cattonnarjem. V resnici imamo mnogo važnih problemov, okrog katerih se lahko razvije poglobljena in konkretna diskusija, ki bo pokazala partiji in demokristjanskemu gibanju koristne smernice. Tako imamo problem socialistične združbe, o katerem moramo komunisti povedati svojo besedo. To vprašanje ima svoje značilnosti tudi v

Kako je treba razpravljati o problemu avtonomne federacije

danes pa niso več, ker se je situacija spremenila. Če se je spremenila situacija, je logično in naravno, da se mora spremeniti tudi linija in taktika naše partije. Da se razumemo, ne bi hotel, da bi kdo mislil, da se bomo vrnili v dobo pred resolucijo I. U., kaj se!

Analiza delovanja partije

Predvsem moramo povedati, da se je naša partija borila mnogo let proti uresničitvi barantanja z našim ozemljem. V določenem trenutku smo prišli pred izvršeno dejstvo, ko je bil podpisani Londonski sporazum. Kaj bi morala storiti naša partija? Nekateri so takrat govorili in pravijo še danes, da bi morali iti do dna in da bi bili do neke mere komunisti in se posebej to videli tisti, ki so hoteli, da pride Trst pod Italijo. In prav »Corriere del Trieste« nas je napadal, medtem ko danes kritični na vse strani zagrenjenosti in če je neko Italijan mora biti ponosen, da

krajevem merilu. Isto tako problem sindikalne enotnosti, o katerem se v Italiji že razpravlja (glej izjave Di Vittorija, Novelle in drugih). Tudi to vprašanje je za Trst še posebej važnosti. Pojaviti se mora tudi diskusija o avtonomni federaciji KPI, za katero je še mnogo argumentov, ki se jih lahko razvije.

Hočemo s tem poudariti potrebo, da pridobi naša diskusija na vsebini, da se ne samo površno nakaže problem, marveč se ga tudi konkretno obravnava. Poleg že omenjenih, je še cela vrsta organizacijskih problemov (delovanje partije v tovarnah, ženske celice, struktura in delovanje sekcije itd.), problemov o delovanju krajevnih ustanov in vlogi komunistov v teh ustanovah, vprašanje avtonomije, nacionalno vprašanje tega ozemlja in še mnogo drugih.

Pozivamo torej tovariše naj dajo svoj prispevek za čim plodnejšo diskusijo v tisku in celicah.

► Ne smemo prezreti velikih, malih in srednjih podjetij

► Nauki XX. kongresa KPSZ

Predkongresna diskusija KPI postaja vedno bolj zanimiva in to, po mojem mnenju, ne samo zaradi velikih problemov ideološkega značaja in določenih problemov KPSZ, ki jih bodo samo sovjetski tovariši mogli dovršeno rešiti, marveč tudi zato, ker se z intervencijo tovarišev iz tovarn, poleg federalnih voditeljev, daje posebna, poudarka življenju in tovar-

Kako je treba razpravljati o problemu avtonomne federacije

današnji novi realnosti ter da so še ostanki mentalitete preteklosti, da je naloga vseh članov partije izravnati te ostanke enkrat za vselej iz partije.

Zaradi tega prihaja v ospredje potreba po analizi delovanja naše partije, če se je v vseh celicah postavilo vprašanje odpravljanja tistega protitalijanskega čuta, ki se opaža v določenih plasteh delovnih ljudi in morda tudi pri kakem članu partije. Po mojem mnenju se ni napravilo dovolj. Če je res, kot mislim, da se bo treba v dohodnem času priključiti KPI, bo treba da vsi tovariši in vse celice osredotočijo svoje delovanje z večjo silo in energijo, da preprečijo najhujše plasti množice o potrebi te fuzije.

Treba bo dati velik poudarek horbi italijanskega ljudstva proti monopolom, kakšno vlogo ima KPI v tej borbi, razložiti, da je to borba obenem tudi naša, da so sovražniki delavskega razreda v Italiji obenem naši sovražniki in da je zato potreben prehod v KPI.

V naši partiji so Italijani in Slovenci, zato bi ne smelo biti zagrenjenosti in če je neko Italijan mora biti ponosen, da

Zborovanje kovinarjev CRDA iz Trsta, Milj in Tržiča



V nedeljo so imeli kovinarji kompleksa CRDA iz Trsta, Milj in Tržiča zborovanje v mali dvorani gledališča »Rossetti«. Poleg velikega števila delegatov so se zborovanja udeležili tudi predstavniki nove Delavske zbornice v Trstu, glavni tajnik FIOM Novella, vsedržavni tajnik Foa, predstavniki kovinarjev iz Genove in sindikata kovinarjev Delavske zbornice-CISL Cosulich. Delegati so razpravljali o potrebi novih odnosov med delavstvom in ravnateljstvi v ladjedelnicah in o aktivni vlogi, ki jo morajo imeti delavci pri razvoju teh industrijskih kompleksov. Zato je tudi v zaključni resoluciji poziv vsem sindikalnim organizacijam za sestavo enotnega odbora, ki naj bi preučil in analiziral vse važnejše probleme, ki jih je treba rešiti s skupnimi napori

Za boljše poznavanje življenja in problemov v tovarnah

► Ne smemo prezreti velikih, malih in srednjih podjetij

► Nauki XX. kongresa KPSZ

Predkongresna diskusija KPI postaja vedno bolj zanimiva in to, po mojem mnenju, ne samo zaradi velikih problemov ideološkega značaja in določenih problemov KPSZ, ki jih bodo samo sovjetski tovariši mogli dovršeno rešiti, marveč tudi zato, ker se z intervencijo tovarišev iz tovarn, poleg federalnih voditeljev, daje posebna, poudarka življenju in tovar-

Kako je treba razpravljati o problemu avtonomne federacije

današnji novi realnosti ter da so še ostanki mentalitete preteklosti, da je naloga vseh članov partije izravnati te ostanke enkrat za vselej iz partije.

Zaradi tega prihaja v ospredje potreba po analizi delovanja naše partije, če se je v vseh celicah postavilo vprašanje odpravljanja tistega protitalijanskega čuta, ki se opaža v določenih plasteh delovnih ljudi in morda tudi pri kakem članu partije. Po mojem mnenju se ni napravilo dovolj. Če je res, kot mislim, da se bo treba v dohodnem času priključiti KPI, bo treba da vsi tovariši in vse celice osredotočijo svoje delovanje z večjo silo in energijo, da preprečijo najhujše plasti množice o potrebi te fuzije.

Treba bo dati velik poudarek horbi italijanskega ljudstva proti monopolom, kakšno vlogo ima KPI v tej borbi, razložiti, da je to borba obenem tudi naša, da so sovražniki delavskega razreda v Italiji obenem naši sovražniki in da je zato potreben prehod v KPI.

V naši partiji so Italijani in Slovenci, zato bi ne smelo biti zagrenjenosti in če je neko Italijan mora biti ponosen, da

BRUNO BERTOCCHI

na druge velike tovarne, na srednja in mala podjetja, ki jih je na stotine in v katerih se politični in sindikalni problemi prepletajo v bogati pestrosti podobnosti, ki v stvarnosti predstavljajo naš delavski razred, našo družbo.

Poznavanje te stvarnosti, skupno s skrbnim iskanjem zavesti okrog problemov delavskega razreda, so navduševalni argumenti, ki bi morali biti po mojem mnenju obsejnejše obravnavani v našem tisku. Dovoljujem si celo predlagati, naj uredništvo omogočajo vključitev teh elementov iskanja s čimer bo diskusija obogatenjena, da se ne bi končno izgubljali v pisarjenju nekaterih tovarišev, ki prihajajo na površje, da razpravljajo ne pa da delajo, in to samo v določenih trenutkih. Zdi se mi, da se ne sme dajati pretežno prednost manjši gledanosti razpravi, marveč raje gledati v sedanjost, da iz tega dobimo elemente za nadaljnje korake v bodočnost.

Tov. Togliatti o vlogi partije

Tovariš Togliatti je pri očitnem funkciji partije govoril o »partiji, ki naj bo sposobna voditi dan za dnem delavski razred, delovne množice in večino prebivalstva, da razumejo in branijo svoje interese in predvsem, da branijo in utrjuje demokracijo režim in ga razvijajo v smeri globokih socialnih prenosov«.

Razumeti in braniti interese delavskega razreda pomeni predvsem poznati tudi v podrobnosti njegove interese; ko smo jih spoznali, spremeniti jih v elemente prepričevanja in mobiliziranja in potem okrog teh interesov iskati zavezanstva, ki naj se na podlagi obsejnejše lojalnosti s svoje strani mobilizirajo okrog osnovnih problemov.

Kakršna koli bo oblika, ki jo bodo imele tovarniške celice (in treba bo diskutirati zelo globoko, izhajajoč verjetno iz nekoliko drugačnih predpostavk, kot so one v tovarnah iz drugih provinc) bo nam komunistom ostala naloga spoznavanja in braniti te interese. Tovariši bodo opazili, da bo stotine delavcev nekega oddelka, ki niso komunisti, zanimalo vedeti, če je sindikat (s katerim se vedno pogostoma istovetijo partija) znal dobro izslediti njim lastne zahteve, ali zahteve oddelka ali tovarne ali kompleksa; kakšno akcijo misli sindi-

kat začeti; in gledali bodo kako si komunisti prizadevajo, da seznanijo javnost s temi zahtevami, kako se zanje borijo in če resnično, dostojno, z dejanja predstavljajo delavsko predstražo. Vse to jih bo bolj zanimalo kot pa povprašanje kako je prišlo. Hruščevu poročilo v roke Amerikancev.

PAOLO SEMA

(Nadaljevanje na 4. strani)

O sindikalni enotnosti

Eden od najvažnejših problemov, ki se pojavlja pri socialističnem združevanju, je nedvomno sindikalno vprašanje. Slika preteklosti nam kaže rimski pakt, ki je potrdil sindikalno enotnost, katere se je pa pozneje razbila zaradi vrste dejstev in dogodkov, ki so pretresali italijansko politično porzorišče. Sindikalni razkol je imel usodne posledice za vse delavsko gibanje in se je bolj zaostril po bolj ali manj ostrih polemikah.

Sele v zadnjih dveh letih se je začel zopet proces zbliževanja sindikalnih organizacij, ki so v določenih primerih uspele razviti enotne in konkretne akcije s pozitivnimi rezultati. Posebno v zadnjem letu so se uresničile enotne impozicije, tako v nekaterih sektorjih industrije kot v kmetijstvu.

V luči tega, kar se dogaja na področju dela in na podlagi socialistične združbe, se odpirajo sedaj nove perspektive za enotnost delovnih sil. S tem v zvezi smo imeli v zadnjih časih govore tovarišev Di Vittorija, Santija (socialista) in Novelle, ki so se izjavili o neodvisnosti sindikatov, o potrebi enotnega sindikata, ki naj ne bo le vsota obstoječih sindikalnih organizacij, marveč naj predstavlja novo in široko razsvetlitev. Tudi to postaja faktor za pozorno proučevanje.

Ali morejo ta upoštevanja, ki so nedvomno veljavna za vse italijanske pokrajine, kjer je proces delavskega gibanja enak, biti veljavna tudi za Trst? Mislim, da morejo, čeprav ima pri nas sindikalni razkol svoje razloge predvsem v nacionalističnih temah in ga tudi označuje poseben položaj zaradi obstoja dveh etničnih skupin prebivalstva našega Ozemlja. Mislim,

- Izjava našega kongresa
- Osnovna politična stališča kongresa obvezna za vso partijo
- Umiriti je treba ton naše diskusije

Naša diskusija je prav poseben živahen okrog dveh točk in sicer glede na naše odnose z Zvezo komunistov Jugoslavije in spremembo naše partije v avtonomno federacijo KPI.

V svoji intervenciji hočem obravnavati prvo vprašanje in sicer iz vidika notranjega položaja naše partije in nekaterih pomanjkljivosti, ki povzročajo do neke mere zmedo.

Kar se tiče Jugoslavije ne bo odveč ponoviti kar je izjavil naš kongres:

«Njena zunanja politika je politika aktivnega sožitja in mira. Notranja politika teži za tem, da se nadalje razvija pot, ki vodi do delo k izgradnji socializma». Nadalje je kongres govoril o potrebi »iskrene diskusije, ki bo ugodila pot k večjemu razumevanju med obema gibanjema na osnovi marksizma-leninizma».

Hočem takoj povedati, da sem s svoje strani te izjave odobrila polnozvestno in brez vsakega pridržka. Toda ni mogoče zanikati — in to pravi dobesedno — vidali v članku o heografskih procesih, »da obstajajo v naših vrstah resne nezaupnosti in pridržki do režima in njegovih ljudi v bližnji dohodnosti«.

Zadržanja izven procesa pomiritve

Kljub temu pa je naša partija napravila resne korake po poti, ki jo je nakazal kongres, posebej kar se tiče organizacije, ki je 1948 zavzela v Trstu stališče ZKI, to je po poti enotnosti posebej na slovenskem področju; enotne liste na za-

O sindikalni enotnosti

da morejo, ker se je v zadnjih časih tudi v Trstu pojavil isti proces enotnosti, ki se je pojavil drugje. Videli smo združbe v borbi kovinarjev, gradbenic, delavcev, mizarjev, tiskarjev; Aegat sta dva tovarniška organizacija, notranja komisija in tovarniški odbor predložila skupne zahteve itd. itd.

Vse to je dalo zaupanja delavskemu razredu, ki vidi v enotnosti edino možnost za uspešno kljubovanje gospodarjem.

V luči te stvarnosti je treba sedaj videti, kako bi se mogel tudi v Trstu postaviti problem enotne sindikalne organizacije, problem, ki je pri nas tudi v organizacijskega vidika različen kot v drugih krajih Italije. V Delavski zbornici iz ul. Duca d'Aosta je relativna večina v rokah socialdemokratov, dočim v novi Delavski zbornici komunisti in socialisti delijo vodstvo z drugimi strujami in neodvisnimi. V teh sindikalnih organizacijah so vdanjeni tako delavci kot uradniki, dočim je še mnogo preveč delovnih ljudi, ki niso nikjer organizirani, kar praktično slabi fronto dela v korist fronte delodajalcev.

Kljub tej zapletenosti situacije pa mislim, da moramo tudi v Trstu začeti vedno in mirno diskusijo, kritično in samokritično, na podlagi navodil, ki so jih dali Di Vittorijo, Santi in Novella. Ta diskusija bi se morala razviti na vrhu, predvsem pa v tovarnah in podjetjih.

Takšna perspektiva bi povzročila zaupanje in polet vsemu delavskemu gibanju in bi ustvarila temelje za čvrsto fronto dela, ki je v našem mestu kar najbolj zaželen, rekel bi celo neogibno potreben.

RUGGERO SPADARO

O naših odnosih z Zvezo komunistov Jugoslavije

- Izjava našega kongresa
- Osnovna politična stališča kongresa obvezna za vso partijo
- Umiriti je treba ton naše diskusije

Naša diskusija je prav poseben živahen okrog dveh točk in sicer glede na naše odnose z Zvezo komunistov Jugoslavije in spremembo naše partije v avtonomno federacijo KPI.

V svoji intervenciji hočem obravnavati prvo vprašanje in sicer iz vidika notranjega položaja naše partije in nekaterih pomanjkljivosti, ki povzročajo do neke mere zmedo.

Kar se tiče Jugoslavije ne bo odveč ponoviti kar je izjavil naš kongres:

«Njena zunanja politika je politika aktivnega sožitja in mira. Notranja politika teži za tem, da se nadalje razvija pot, ki vodi do delo k izgradnji socializma». Nadalje je kongres govoril o potrebi »iskrene diskusije, ki bo ugodila pot k večjemu razumevanju med obema gibanjema na osnovi marksizma-leninizma».

Hočem takoj povedati, da sem s svoje strani te izjave odobrila polnozvestno in brez vsakega pridržka. Toda ni mogoče zanikati — in to pravi dobesedno — vidali v članku o heografskih procesih, »da obstajajo v naših vrstah resne nezaupnosti in pridržki do režima in njegovih ljudi v bližnji dohodnosti«.

Zadržanja izven procesa pomiritve

Kljub temu pa je naša partija napravila resne korake po poti, ki jo je nakazal kongres, posebej kar se tiče organizacije, ki je 1948 zavzela v Trstu stališče ZKI, to je po poti enotnosti posebej na slovenskem področju; enotne liste na za-

O sindikalni enotnosti

da morejo, ker se je v zadnjih časih tudi v Trstu pojavil isti proces enotnosti, ki se je pojavil drugje. Videli smo združbe v borbi kovinarjev, gradbenic, delavcev, mizarjev, tiskarjev; Aegat sta dva tovarniška organizacija, notranja komisija in tovarniški odbor predložila skupne zahteve itd. itd.

Vse to je dalo zaupanja delavskemu razredu, ki vidi v enotnosti edino možnost za uspešno kljubovanje gospodarjem.

V luči te stvarnosti je treba sedaj videti, kako bi se mogel tudi v Trstu postaviti problem enotne sindikalne organizacije, problem, ki je pri nas tudi v organizacijskega vidika različen kot v drugih krajih Italije. V Delavski zbornici iz ul. Duca d'Aosta je relativna večina v rokah socialdemokratov, dočim v novi Delavski zbornici komunisti in socialisti delijo vodstvo z drugimi strujami in neodvisnimi. V teh sindikalnih organizacijah so vdanjeni tako delavci kot uradniki, dočim je še mnogo preveč delovnih ljudi, ki niso nikjer organizirani, kar praktično slabi fronto dela v korist fronte delodajalcev.

Kljub tej zapletenosti situacije pa mislim, da moramo tudi v Trstu začeti vedno in mirno diskusijo, kritično in samokritično, na podlagi navodil, ki so jih dali Di Vittorijo, Santi in Novella. Ta diskusija bi se morala razviti na vrhu, predvsem pa v tovarnah in podjetjih.

Takšna perspektiva bi povzročila zaupanje in polet vsemu delavskemu gibanju in bi ustvarila temelje za čvrsto fronto dela, ki je v našem mestu kar najbolj zaželen, rekel bi celo neogibno potreben.

RUGGERO SPADARO

dnjih volitvah, združitve v sindikatu, na področju kulture tako, da imamo danes enotna delujoča društva, kjer se v naših vaseh krepi nova enotnost. Ni mogoče poudarjati težko, ki se jih je na tej poti z uspehom premostilo.

Obstojajo pa še zadržanja in pojavi, posebno do Jugoslavije, ki so po mojem mnenju izven tega procesa pomiritve in ga konkretno ovirajo. Mislim, da z naše strani nismo napravili vsega kar se je dalo napraviti, zato, da se odpravijo »nezaupnosti in pridržki« o katerih govori tov. Vidali. Izjave kongresa so, po mojem mnenju, zelo jasne in zato je popolnoma opravičeno kritizirati napake in negativne plati, ki se opažajo v Jugoslaviji in v ZKI, toda mislim, da je treba napraviti vse, da se premostijo »pridržki« in »nezaupnosti«, ker gre za stališča, ki lahko ovirajo vedro ocnio dogodkov. Edini dogodek, ki se tiče notranje politike Jugoslavije o katerem smo obširno pisali, so heografski procesi. Malo smo pisali tudi o njeni zunanji politiki. In vendar se je v Jugoslaviji napravilo dobre stvari; česar — mišlim — ni mogoče zanikati: gre za nove industrije, raztegnitev socialnega skrbstva, da govorimo o starih, ki jih vsi poznamo. Zakaj nismo torej, poleg negativnih pojavov, napravili ničesar, da bi povedali resnico in popularizirali n.p.r. v »Lavoratoru«, ki je organ partije tudi pozitivne stvari? Ali ni morda to zadržanje enostransko?

Obstojajo pa še zadržanja in pojavi, posebno do Jugoslavije, ki so po mojem mnenju izven tega procesa pomiritve in ga konkretno ovirajo. Mislim, da z naše strani nismo napravili vsega kar se je dalo napraviti, zato, da se odpravijo »nezaupnosti in pridržki« o katerih govori tov. Vidali. Izjave kongresa so, po mojem mnenju, zelo jasne in zato je popolnoma opravičeno kritizirati napake in negativne plati, ki se opažajo v Jugoslaviji in v ZKI, toda mislim, da je treba napraviti vse, da se premostijo »pridržki« in »nezaupnosti«, ker gre za stališča, ki lahko ovirajo vedro ocnio dogodkov. Edini dogodek, ki se tiče notranje politike Jugoslavije o katerem smo obširno pisali, so heografski procesi. Malo smo pisali tudi o njeni zunanji politiki. In vendar se je v Jugoslaviji napravilo dobre stvari; česar — mišlim — ni mogoče zanikati: gre za nove industrije, raztegnitev socialnega skrbstva, da govorimo o starih, ki jih vsi poznamo. Zakaj nismo torej, poleg negativnih pojavov, napravili ničesar, da bi povedali resnico in popularizirali n.p.r. v »Lavoratoru«, ki je organ partije tudi pozitivne stvari? Ali ni morda to zadržanje enostransko?

O izrazih v naši diskusiji

Sedaj pa hočem napraviti kaj ugotovitev glede na izjave, ki jih rabimo v diskusiji. Nekateri tovariši govorijo o »konformizmu«, da bi se označili zadržanje tistih tovarišev, kateri so v diskusiji postali potrebo po izjavljanju vnosti gornjih izjav kongresa, o obenem izjave vsega komunističnega gibanja. Po mojem mnenju ne gre za »konformizem«, ker bi treba na ta način smatrati za konformistične vse kongresa. Drugega izhoda

Kako smo sprejeli dogodke v Poznanju

Tudi ko je prišlo do znanih dogodkov v Poznanju smo bili globoko užalosteni. Toda rekli nismo ničesar. Takrat je tov. Di Vittorijo kritiziral odgovornosti sindikalnih organizacij itd., to da v bratskem tonu. Iz člankov, ki jih je takrat objavil tisk KPI preveča žalost zaradi tega kar se je pripetilo in solidarnost s Poljsko, ki kljub stiskam in težkostom, tudi tragičnim, gradi novo družbo. Poleg dogodkov v Poznanju so nam o Poljski znane tudi vse velikanske stvari, ki jih je napravilo poljsko ljudstvo. Primerjava ni popolna toda napravila sem jo, ker gre za dogodek, ki so — prvi kot tudi drugi — ga niso naše tovariše. Evo, zakaj se ne strinjamo s tonom in načinom, ki se je uporabljal za dogodke, kateri so se pripetili v Jugoslaviji. Nikoli, do nobene dežele, ki se trudi v izgradnji socializma nismo imeli takega zadržanja, kot v tem primeru. In vendar smo zvedeli, kot vse javno mnenje za zelo resne dogodke.

Te dogodke smo smatrali za to, kar so v resnosti. Nismo pa nikdar pozabili na osnovno stvar, da so te dežele pretrgale verige kapitalizma in da gre do težki poti izgradnje v svojstvenih pogojih nove družbe in imajo potrebo in pravico do naše pomoči.

Te dogodke smo smatrali za to, kar so v resnosti. Nismo pa nikdar pozabili na osnovno stvar, da so te dežele pretrgale verige kapitalizma in da gre do težki poti izgradnje v svojstvenih pogojih nove družbe in imajo potrebo in pravico do naše pomoči.

Diskusija na osnovi marksizma-leninizma

Glede na Jugoslavijo pa je treba imeti pred očmi, da ima mednarodno komunistično gibanje, vstevši tudi mi, odgovornost, ker je za dejanja, ki so nam vsam znana, oviralo in povzročilo težkoče pri izgradnji socializma.

V luči izjav našega kongresa, se človek začudi ko čita v članku trditve tov. Pocecaja. Gre za absolutno in načelno zanikanje izjav, ki jih je s tem v zvezi formuliral kongres, ki so bile vendar soglasno odobrene. V

danem primeru gre tudi za manj problema, toda tovariš član Centralnega komiteja. Na kongresu smo rekli, bomo diskutirali z ZKI podlagi marksizma-leninizma. Kako je mogoče danes to da je samovoljno imenovati marksiste-leniniste (z vsemi gočimi pomanjkljivostmi)? di v drugih intervencijah, nanašajo na ZKI se uporablja naziv »namišljeni komunisti«. Toda to ni res. ZKI, ne samo da se sama tako naziva, ampak več jo tako naziva vse mednarodno komunistično gibanje, tudi naš kongres.

Pojavila se torej vprašanje ali je res ali ne, da so osnovna politična stališča, ki jih je dal. O. H. vzel kongres, vrhovni odbor partije, obvezna za vso partijo, prav posebno za Centralni komitej do prihodnjega kongresa, ko se ta zopet postavi vprašanje? Kongres je pooblaščen, da uresniči to željo članov CK, da uresniči to željo, ki jo je določil. Ali je prišlo do takih diskusij, ki bi opravičili sprejembo stališča? Nasprotno! Mene vpiše da je potrebno s kolektivnim napotom odpraviti taka napačna stališča, da pridemo do celne zadržanja — ne enostranske — izkušnje z ZKI o kateri je govoril tov. Togliatti, katero se je naš kongres, po izjavi našega sekretarja, ujal.

O izrazih v naši diskusiji

Sedaj pa hočem napraviti kaj ugotovitev glede na izjave, ki jih rabimo v diskusiji. Nekateri tovariši govorijo o »konformizmu«, da bi se označili zadržanje tistih tovarišev, kateri so v diskusiji postali potrebo po izjavljanju vnosti gornjih izjav kongresa, o obenem izjave vsega komunističnega gibanja. Po mojem mnenju ne gre za »konformizem«, ker bi treba na ta način smatrati za konformistične vse kongresa. Drugega izhoda

V članku tov. Vidali je o heografskih procesih je takole rekel: »Nekdo je hotel opozoriti na te procese in tudi obsejati to so redki primeri konformizma«.

KULTURA IN ZNANOST

O ZGODOVINI
Zveze učiteljskih
društev na Primorskem

Ustanovitev fašističnega sindikata

Kako so izvajali pritisk na
učitelje, da bi se vpisali v
fašistični sindikatOdpusti, premestitve, preseljevanje
šolnikov je oslabilo delovanje
Učiteljskih društevZemlja je kot zaklet sovražnik
slovenskega šolstva. Ovi-
tudi delovanje Učiteljskih
društev ter jih najprej prisilili
na razpis, nato pa jih pre-
sili. Oslabljeni so se v začetku
okupacije zvaljevali, kasneje pa
niso bili priznani. Ker učiteljska
društva niso bila priznana, so
delovali napol ilegalno.
Ustanovitvi fašističnega sin-
dikata pa se je pojavila nova
problematika za obstoj društev in
njih. Kmalu po ustanovitvi
društva so tudi slovenski in
hrvaški učitelji dobili pozive
vstopiti vanje, istočasno
bili sproženi novi vali ustra-
šitosti, sledili so nadaljnji od-
premitve v notranjost od-
premitve, policijske preiskave itd.
Tega so Učiteljska dru-
štva trpela. Slabši so za-
mahovali, ali kar je naj-
nevarnejše, niso hoteli se nadlež-
nosti v društvih. Vendar
slabše zelo malo. Ve-
šolnikov se je obnašalaZakonitost
je odpovedalaZaradi odpustov iz službe,
preganjanj in groženj se je v
letu 1926 izselilo v Jugoslavijo
okrog 150 učiteljev. Mnogi iz-
med njih so skrivaj prekorajili
mejo, ker drugače bi jih bili
aretirali. Zaradi izseljevanja
zaradi premestitev v notranjost
dežele so učiteljska društva u-
trpela veliko izgubo. Od 808
članov, kolikor jih je prvotno
imela Zveza učiteljskih društev,
je ostalo vpisanih le še 350.Samo po sebi je razumljivo,
da je zaradi tega delovanja Zve-
ze, kakor tudi posameznih dru-
štev zelo oslabilo. Za sklicanje
zborovanj in tudi navadnih šir-
ših sestankov je bilo potrebno
policijsko dovoljenje, toda pri
izdajanju istega so komisariatiZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaZakonitost
je odpovedalaravnali povsem samovoljno. Od-
povedala je vsaka zakonitost in
demokracija. Tako se je med
drugim zgodilo tudi avgusta
1926, ko je bilo sklicano veliko
zborovanje učiteljev v Gorici.
Ko so bili šolniki že zbrani v
sejni dvorani je gorški kvestor
prepovedal zborovanje, zaku-
kal takojšen razid navzočih in
ni dovolil niti poveskega kon-
certa, ki je bil za to priliko
navajen.

Razpust Zveze

Nekaj dni kasneje je sledil še
drugi, odločilni ukrep fašis-
tične oblasti. Ta je Zvezo učiteljskih
društev razpustila, nje-
no premoženje pa zaplenila.
Istočasno z razpustom Zveze so
bila razpuščena tudi okrajna u-
čiteljska društva. S tem je bil
zadani smrtonosni udarec stanov-
ski organizaciji, ki je toliko
kljubovala in toliko prispevala
k dvigovanju narodne in antifas-
istične zavesti ne le svojih čla-
nov, šolnikov, temveč vsega slo-
venskega prebivalstva na Pri-
morskem. Toda niti s tem fašiz-
em ni dosegel, kar si je obet-
al. Pod ruševinami in pepelom
velike zgradbe so še nadalje
tlele iskre, ki so se v narodno
osvobodilni borbi ponovno raz-
plamtele in planile na dan po
vse deželi. To pa je zgodovina
današnje dobe, ki jo vsi pozna-
mo. Vsekakor pa nam je bor-
ba, ki so jo vodili slovenski in
hrvaški učitelji na Primor-
skem, v Trstu in v Istri v času
pred nastopom fašizma, pod fa-
šizmom in tudi tedaj, ko je bil
ta najbolj na visku, lahko — in
nam mora biti! — svetel vzgled.Veno Pilon
šestdesetletnik22. septembra je slavil pri-
morski slikar Veno Pilon 60. let-
nico rojstva. Pilon se je rodil
v Ajdovščini, študiral je v Pra-
gi in Firencah. Po dokončanih
študijah se je nastanil nekaj
časa v svojem rojstnem kraju,
nato pa se je preselil v Pariz,
kjer še vedno živi in dela.Veno Pilon je kljub skoraj
tridesetletnemu bivanju v tuji
ni ostal zvest svojemu domovini,
kjer je pred dvema letoma
razstavil vrsto svojih najboljših
del. Razen s slikarstvom in
grafiko, se Pilon ukvarja tudi
s pesništvom. V želji, da sezna-Jugoslovanski
književniki
v ZSSRTe dni odputuje v Sovjet-
sko zvezo delegacija Zveze
književnikov Jugoslavije, ki bo
vrnila obisk Zvezi sovjetskih
pisateljev, čigar delegacija
je pred časom obiskala Jugo-
slavijo. Delegacija sestavljajo
tudi jugoslovanski književniki:
Potrč, Čopić, Kaleb, Mitrov in
Klopčič. Slednji je med dru-
gim prevedel v slovensčino
znamenita Puškinova dela.Arne
Garborg:

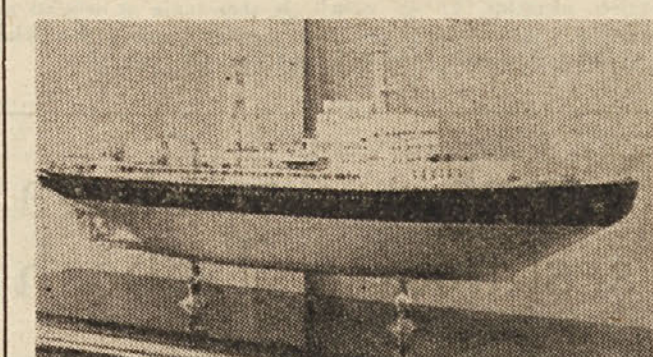
LARS Z LIJE

O ne, pravi korenjak ne odjezi tisti dan, ko je konja osedlal.
Če je treba kaj postoriti — če je na primer senik po-
nekod na strehi potreben popravlja — tedaj si mora Lars,
vidiš, to reče šele odgledati. »Da, si jo moram šele odgledati!«
reče in potem jo ogleduje in sicer dolgo in temeljito.
Ko misli, da je se nagledal, reče sam pri sebi: »Da —
zdaj pa že moram polagoma začeti na to misliti.«
In potem začne o tem premišljati. Nu, in tako torej po
malem to reči premišljuje, eno — dve leti. »Mna, da!« zaze-
ha. »Zdaj bomo torej morali kmalu začeti misliti na to, da se
tega dela lotimo,« pravi.
Nu, in potem premišljuje, kako bi to reči zgrabil. Tako
dolgo premišljuje, da se je leto obelotelo! »A-h, da!« zaze-
ha. »Bomo pač morali preložiti na prihodnje leto,« pravi.
In odloži to reči do drugega leta. Ampak zdaj pa mora
konec koncev le biti nekaj iz tega, da moralo bo biti.
Poprime to reči in sklene sam pri sebi: zdaj mora biti nekaj
iz tega! »Vrag me potiraj, če zdaj nič ne bo! Tako vendar
ne more dalje. Je preneumno, da leži seno na parni in gnije
iz leta v leto. Ne, svoje stvari na dvorišču imej v redu, če
hočeš izhajati!« — Po tem trudoplnem sklepu počiva tri
tedne; naglica ni nikoli prida.
Naposled — zazeha — pride ponedeljsko jutro, ko je
sklenil prijeti. Ampak, mar nisi videl — kaj se je zgodilo?
Zjutraj se je temeljito zalezal. Ne, to je pa že od sila, pre-
neumno! — Nu, potemtakem se danes ne sploča več začeti;
pa saj tudi ni prav razpoložen, ko je tako dolgo spal. Da, da,
saj ni treba. Bo že ostalo do jutri zjutraj. Zazeha. — Ali
pa do kakšnega drugega dne v tednu; tako čudno je s to
rejo; kakor da ne bi bilo potrebno pričeti, prijeti takšno in
tolikšno delo na sam terek.V četrtek zjutraj vstane ob osmih; res dan imej pred
seboj, če hoče kaj postoriti. »A-h!« Razpreza se in zeha.
Obleče hlače; zazeha dvakrat. Stopi k oknu in pogleda po
vremenu. »Da-a; danes bo pa najbrž nekaj pljuskov, da, da.
Saj ni mogoče zanesljivo vedeti, kako se bo čez dan, ne, ne,
ni mogoče, ne. Noo. Ampak ven si je treba upati. Če je že

Pevski zbor "Slovenec"

Mešani pevski zbor "Slovenec" iz Boršaja je znan daleč naokoli, saj nastopa
na raznih kulturnih prireditvah in na radiu. Pred nedavnim je nastopil
tudi na proslavi šestdesetletnice prosvetnega društva "Slavec" v Rimanjih,
kjer je bila posnetja gornja slikaASUANSKI JEZ
veliki up Egipčanov

- ◆ Dolg bo 5.000, visok pa 110 metrov
- ◆ Umetno jezero bo omogočilo na-
makanje 6.000 kv.m zemlje
- ◆ Uresničitev industrializacije in e-
lektrifikacije dežele

predvidenih stal 150 milijon-
ov egipt. lir (1 egipt. lira veli-
ka 1.794 it. lir). Računajo, da
ga bo mogoče dovršiti v petih
letih. Jez bo dolg od enega o-
bležja do drugega več kot pet
tisoč metrov, visok od 100 do
110 metrov in bo ustvaril ve-
liko in globoko jezero, ki bo
imelo 600 km površine. S tem
jezom se bo nacionalni dohod-
ek povečal za 150 milijonov
egipt. lir letno.Jez bo omogočil povečanje
proizvodnje tovarne kemičnih
gnojil v Asuanu, znižanje stroš-
kov električne razsvetljave v
Kairu od 40 it. lir na 2 lire za
KWh; skupno z že obstoječim
jezom Kaban Asuan bo mogoče
proizvajati preko 6 milijonov
KW električne sile.Velika dela
za preobrazbo
deželeZ zgraditvijo jezov bo mogo-
če uresničiti velika dela popol-
ne preobrazbe kmetijstva. Po-
plave Nila bodo urejene, suša
ne bo mogla več škodovati, pro-
duktivnost po hektaru se bo, na
primer za bombaž podvoji. Pri-
dobljena bo ogromna povr-šina nove obdelovalne zemlje in
namesto sedanjega enega bodo
možni trije pridelki letno.
Načrt so kolektivno sestavili
egiptovski inženirji, ki so za-
posleni pri ministrstvu za javna
dela.Iz vsega, kar smo v kratkem
povedali, je jasno razvidno in
tudi vsakemu razumljivo veli-
ko navdušenje in nestrpnost pri-
čakovanje egiptovskega ljudstva,
ki že vidi, kako se bo njegovo
življenje spremenilo, in čuti, da
se bo z evklidskim jezom tudi
gospodarsko osvobodilo in osi-
mosvojilo.Za lepšo
bodočnost EgiptaZa gradnjo jezov in predvide-
ne velike električne centrale bi
bilo potrebnih milijard v 300
milijonov dolarjev. Ker pa e-
giptovska vlada ne razpolaga s
celo vsoto, je zaprosila ZDA.
Anglijo in Mednarodno banko
za posojilo 900 milijonov do-
larjev. Kazalo je, da bosta
obe velesili, skupno z Medna-
rodno banko, prošnji ugodili.
Toda pogoj so bili trije: egipt-
ovska vlada bi se bila morala
odreči svoji neodvisni politiki,
prekiniti trgovinske odnose ssocialističnimi deželami, spre-
jeti kontrolo nad svojim go-
spodarstvom in prenehati s po-
litiko osvoboditve arabskega
sveta ter prepustiti zahod-
nim velesilam politično, go-
spodarsko in vojaško vodstvo
na Srednjem Vzhodu. Pozneje
so ZDA in Anglija odklonile po-
sujilo, ki bi ga bil Egipt povr-
nil z vsemi obrestmi, očitno
tudi pod pritiskom sil, ki se bo-
je za svoje dobičke, ki jih čr-
pajo v Egiptu.Egiptovska vlada si je dru-
gače pomagala. Nacionalizirala
je Sueški prekop, da si s tem
zagotovi potrebna sredstva za
gradnjo Asuanskega jezov. Pri
tej njeni odločitvi jo vse egipt-
ovsko ljudstvo podpira, ker se
ne misli odreči svetlim izgle-
dom svoje lepše bodočnosti.Model ledolomilca z atomskim motorjem, ki
ga po navodilih XX. kongresa KPSZ gradijo
v Sovjetski zvezi. Ledolomilec bo s svojo re-
zervo jedrnega goriva praktično popolnoma
neodvisen od kakršne koli oskrbovalne baze
ter bo zato zelo koristen pri proučevanju
ArktikeJedrna energija
lahko poganja
vsako voziloKo je bila leta 1938 odkrita
jedrna reakcija razpršitve
atoma, so znanstveniki takoj ra-
zumeli ogromno važnost te nove
energije. Človek bo lahko izko-
ristil atomsko energijo! Žal, so
bili prvi rezultati tega odkri-
tja atomske bombe, ki so
povzročile uničenje mnogih de-
setisoč človeških življenj. Ven-
dar je pa znanost sledila tudi
drugi poti: zgrajen je bil jedrni
reaktor, ki ga vodi člo-
vek in ki spreminja atomsko
silo v toploto. Takšne vrste
reaktor so sovjetski znanstveni-
ki uporabili pri prvi atomski
električni centrali, toda ne mo-
re se ga uporabljati pri prevo-
nih sredstvih.Danes se uresničuje uporaba
atomskega motorja na velikih
ladajah. Toplota, ki jo oddaja
jedrno gorivo, služi za segreva-
nje vode v parnih kotlih. Para
se lahko uporablja s običajnimi
sistemi za pogon strojev ali
parne turbine, kar je mnogo
bolj koristno z energetskega vi-
dika.Računi dokazujejo, da je po-
trebnih komaj 800-900 gramov
urana za plovbo okoli zemlje s
15-20.000 tonsko ladjo. Direk-
tve XX. kongresa KPSZ pred-
videvajo gradnjo ledolomilca z
atomskim motorjem, ki ga bo
mogoče zelo koristno uporabiti
za valorizacijo arktike. Praktično
ne bo imel ta ledolomilec po-
trebe držati se v stikih s kakr-
šno koli bazo, da bi se oskrbel
z gorivom. Plul bo lahko zelo
dolgo, mesece in mesece in celo
leta, ne da bi potreboval dru-
gega goriva.Novi
reaktorjiMogoče je zgraditi mali reak-
tor, ki potrosi 15 litrov običaj-
ne vode in približno kilogram
urana-234 ali drugega slabejšega
materiala. Para takšnega kotla
lahko poganja turbino malih
dimenzij. Takšen majhen reak-
tor bi se lahko uporabljal za
kakovito mali prevozno sredstvo,
tudi za avtomobile, todo upo-
števati je treba, da ta reaktor,
kot vsak drugi, izžareva veliko
količino nevtronov in žarkov
gamma. Da bi se zaščitili vozač,
potniki in tudi mimoidoči pred
temi nevarnimi izžarevanji, bi
bilo treba ta 15 litrski reaktor
obviti z vsaj meter in pol ali
dva metra debelo plastjo malte
ali drugega materiala, ki ab-
sorbari. Naravno je, da ni mo-
goče namestiti takšen reaktor
na avtomobile ali tovornike.
Uporaba atomskih motorjev pri
malih prevoznih sredstvih je za-
to stvar bodočnosti.Atomski motor
za letalaTašne male jedrne reakto-
rje je pa mogoče uporabiti pri
lokomotivah, toda od tega ne bi
imeli mnogo koristi. Mnogo
bolj koristno je graditi termo-
električni atomski lokomotor,
to se pravi malo atomsko elek-
trično centralo na kolesih. Ve-
rjetno je, da bodo v bližnji bu-
dočnosti takšni lokomotorji za-
čeli vleči dolge kompozicije vla-
kov po prostornih ozemljih Sov-
jetske zveze.Kaže, da ni daleč čas, ko se
bodo atomski motorji uporablja-
li tudi za zračne plete. Zani-
mitivo je, da se atomski motor
za letala ne bo mnogo razliko-
val od sedanjih motorjev letal
na reakcijski pogon. Najbolj
resna ovira za uporabo jedrne
energije pri letalih je velika
teža plasti malte, ki je potrebna
za zaščito potnikov pred iz-
žarevanji reaktorja; ta plast
malte doseže težo 100 ton. Če bi
uspešno znižali težo na 40 ton, bi
bilo popolnoma mogoče zgra-
diti letalo z nosilnostjo 15 ton
za prevoz 180 potnikov, ki bi
razvijalo brzino 1600 km na
uro.Jedrno gorivo vsebuje ogro-
mno koncentrirano energijo: en
samo kilogram urana namočeja
1800 ton bencina. Atomsko le-
talo bo imelo praktično neome-
jeno avtonomijo pri poletih. Z
rezervo 1000 kg atomskega go-
riva bi imelo letalo na razpo-
lago količino goriva, ki je enaka
približno 2 milijonom ton ben-
cina. S tem se bodo lahko u-
resničili tudi medplanetarni po-
leti, o katerih znanstveniki že
dolgo sanjajo. Res, da so teža-
ve še velike, vendar jih bo sčas-
om lahko premostili. Lahko pa
že danes smatramo, da bo prav
raketa z jedrnim gorivom mo-
gla razviti brzino, ki ji bo omo-
gočile premagati gravitacijo in
zleteti v medplanetarni prostor.
Važno je le, da znanstveniki
vseh dežel združijo svoje sile
in skupno vodijo ofenzivo za
nadaljnje zagospodarjenje nad
veliko silo, ki se skriva v atom-
skih jedru.Nad 4 metre
visoka korozaPo nedavnem sporočilu če-
škoslovskega ministrstva za
kmetijstvo, so vzgojili na se-
leksijski postaji v Čeju štiri
metre in pol visoko koroza. Pri-
dobil so jo iz roždejskega se-
mena, ki se je prilagodilo pod-
nebu na Moravskem. Koroza
je po mnenju češkoslovskega
strokovnjakov najvišje vrste na
svetu.Novo
glasbiloNeki sovjetski delavec v u-
ralski tovarni glasbil je izdelal
nov glasbeni instrument in mu
dal ime »Ekstradion«. Ta in-
strument je križanec harmoni-
ke in klavirja. Na eni strani
ima klaviaturo, kakor pri kla-
virju, na drugi strani pa je po-
doben basovki na harmoniki.
Da je dobil prostor za tako ve-
liko število tipk na tako majh-
nem prostoru, jih je izumitelj
postavil v dve vrsti, kakor pri
orglah. Novo glasbilo vzbuja
zelo veliko pozornost. Nekateri,
med njimi seveda tudi izumitelj
glasbila, trdijo da bo novo gla-
snilo nudilo skladateljem in iz-
vajalcem nove možnosti, ker bo
na njem mogoče z eno samo
roko igrati akord v dveh ok-
tavah.Prejeli smo:
REVUE DE LA POLITIQUE
INTERNATIONALE, éditeur
l'Union des journalistes de
Yougoslavie. N. 151, VIIe an-
née, 16 juillet 1956, Belgrade.

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Sindikalna enotnost
more spremeniti delovne
in življenjske pogoje
v C.R.D.A.

- Uvodno poročilo posl. Foa na nedeljskem zborovanju
- Številne intervencije razgalile pomanjkljivosti v obratih
- Potrebna je ustanovitev medsindikalnega odbora za uspešnejšo akcijo

V nedeljo se je vršilo v mali dvorani gledališča Rossetti zborovanje kovinarjev podjetij CRDA v Trstu, Miljah in Tržiču, na katerem so bili obravnavani številni važni problemi, ki se tičejo državnih podjetij na splošno in notranjega položaja v podjetjih CRDA še posebno. Poleg delegatov iz vseh delavnic prizadetih tovarnov so bili prisotni tudi vsedržavni tajnik FIOM poslanec Agostino Novella, glavni tajnik FIOM poslanec Vittorio Foa, predstavniki kovinarjev iz Genova, zastopniki raznih drugih strok iz Trsta in Tržiča ter politični zastopniki KP, PSI in Unita Popolare, med njimi miljski župan tov. Pao.

Govor
posl. Foa

Zborovanje je otvoril tov. Paolo Sema, tajnik tržaške FIOM, ki je po pozdravnem nagovoru in imenovanju predsedstva dal besedo posl. Foa za uvodno poročilo. Vsedržavni tajnik FIOM je v svojem govoru obravnaval vprašanja novih odnosov v državnih podjetjih in poudaril, da morajo delavci aktivno sodelovati pri razvoju teh podjetij. Danes obstaja nujna potreba, da se preneha vsaka diskriminacija in se pride do avtonomije in do nadaljnjega razvoja teh podjetij. Trst ima zaradi svoje posebne situacije še večjo potrebo, da se njegovo gospodarstvo obnovi in se državna podjetja razvijejo, da se s tem preneha emigracija kvalificirane delovne sile, ki se danes nenehno odhaja iz Trsta. Zahteve delavcev CRDA je treba uresničiti, nakazati je treba potrebna finančna sredstva za izboljšanje delovnih pogojev, da se izboljša tudi življenjska raven delavcev. Vsem delavcem tega državnega kompleksa, posebno pa delavcem in nameščencem ladjedelnice Sv. Roka je treba zagotoviti stalno in trajno delo v bodočnosti.

Kljub razlikam v raznih obratih CRDA se lahko navedejo sledeči elementi, ki so vsem skupni:

Uspeh roditeljskega
sestanka v Trebčah

V torek zvečer je bil zelo uspešen roditeljski sestanek v ljudskem domu v Trebčah. Prav za prav je bil to množični sestanek, kajti poleg roditeljev je bilo v dvorani mnogo mladincev in tudi starejših vaščanov, ki nimajo otrok za soto, a se vendar živo zanimajo za vprašanja, ki so v zvezi s šolo. Na sestanku sta govorila tov. Stan- ka Hrovatinova, svetovalka v tržaškem mestnem svetu, ki je zastopala Slovensko hrvatsko ljudstvo prosveto in Drago Pahor, ki je zastopal Slovensko prosvetno zvezo.

Oba govornika sta govorila o pomenu roditeljskega sestanek na Tržaškem, o težavah in o uspehih, ki jih ima naše šolstvo. Poudarila sta zlasti dejstvo, da je od slovenske šole odvisen bodoči razvoj naše narodne manjšine na tem ozemlju. Pri- kazala sta, kako neutemeljen je strah, da bi absolventi slovenskih šol ne mogli dobiti po- spolne priprave zaradi tega, ker imajo spričevala, izdana od slovenskih šol ter da so ta spričevala enakovredna spričevalom, ki jih iz- dajajo šole s italijanskim uč- nim jezikom. Govornika sta nadalje razgalila namišljeno bo- jaz italijanskih šovinistov, ki se boje neke namišljene slovan- ske poplave v italijanskem Trstu.

Po govorih se je razvila ži- valna diskusija o šolskih in o splošnih prosvetnih problemih v vasi. Med drugim je bila ob- javljena tudi vest, da namera- vajo v Trebčah otvoriti podruž- nico glasbene šole za otroke od 5. leta dalje.

Izlet
v Oglej

V dnevi 6. in 7. oktobra bo v Ogleju, na pobudo komuni- stične in socialistične mladine ter demokratičnih organizacij iz Vidma »Pokrajinsko mladinsko srečanje za mir, prijatelj- stvo in mirno sožitje«.

Na prazniku tiska pri Magdaleni je bila izvoljena za »zvezdo tiska« Silveria Volpato, ki jo vidimo na sliki

Spored predvideva vrsto šport- nih tekem, kulturnih predstav, povorko, ples, umetni ogenj itd.

Na srečanje sta bili povablje- ni tudi delegaciji Ljudske mla- dine Jugoslavije in Svobodne mladine Avstrije.

Ob priliki te manifestacije organizira Zveza komunistične mladine izlet v Oglej z avtobu- som. Cena potovanja 500 lir. Za vpis in vsa pojasnila se je obrniti na sedež ZKM v ul. Ca- pitolina 3, tel. 44-046 - 44-047.

Oba govornika sta govorila o pomenu roditeljskega sestanek na Tržaškem, o težavah in o uspehih, ki jih ima naše šolstvo. Poudarila sta zlasti dejstvo, da je od slovenske šole odvisen bodoči razvoj naše narodne manjšine na tem ozemlju. Pri- kazala sta, kako neutemeljen je strah, da bi absolventi slovenskih šol ne mogli dobiti po- spolne priprave zaradi tega, ker imajo spričevala, izdana od slovenskih šol ter da so ta spričevala enakovredna spričevalom, ki jih iz- dajajo šole s italijanskim uč- nim jezikom. Govornika sta nadalje razgalila namišljeno bo- jaz italijanskih šovinistov, ki se boje neke namišljene slovan- ske poplave v italijanskem Trstu.

Po govorih se je razvila ži- valna diskusija o šolskih in o splošnih prosvetnih problemih v vasi. Med drugim je bila ob- javljena tudi vest, da namera- vajo v Trebčah otvoriti podruž- nico glasbene šole za otroke od 5. leta dalje.

Izlet
v Oglej

V dnevi 6. in 7. oktobra bo v Ogleju, na pobudo komuni- stične in socialistične mladine ter demokratičnih organizacij iz Vidma »Pokrajinsko mladinsko srečanje za mir, prijatelj- stvo in mirno sožitje«.

Na prazniku tiska pri Magdaleni je bila izvoljena za »zvezdo tiska« Silveria Volpato, ki jo vidimo na sliki

Spored predvideva vrsto šport- nih tekem, kulturnih predstav, povorko, ples, umetni ogenj itd.

Na srečanje sta bili povablje- ni tudi delegaciji Ljudske mla- dine Jugoslavije in Svobodne mladine Avstrije.

Ob priliki te manifestacije organizira Zveza komunistične mladine izlet v Oglej z avtobu- som. Cena potovanja 500 lir. Za vpis in vsa pojasnila se je obrniti na sedež ZKM v ul. Ca- pitolina 3, tel. 44-046 - 44-047.

Oba govornika sta govorila o pomenu roditeljskega sestanek na Tržaškem, o težavah in o uspehih, ki jih ima naše šolstvo. Poudarila sta zlasti dejstvo, da je od slovenske šole odvisen bodoči razvoj naše narodne manjšine na tem ozemlju. Pri- kazala sta, kako neutemeljen je strah, da bi absolventi slovenskih šol ne mogli dobiti po- spolne priprave zaradi tega, ker imajo spričevala, izdana od slovenskih šol ter da so ta spričevala enakovredna spričevalom, ki jih iz- dajajo šole s italijanskim uč- nim jezikom. Govornika sta nadalje razgalila namišljeno bo- jaz italijanskih šovinistov, ki se boje neke namišljene slovan- ske poplave v italijanskem Trstu.

Po govorih se je razvila ži- valna diskusija o šolskih in o splošnih prosvetnih problemih v vasi. Med drugim je bila ob- javljena tudi vest, da namera- vajo v Trebčah otvoriti podruž- nico glasbene šole za otroke od 5. leta dalje.

Izlet
v Oglej

V dnevi 6. in 7. oktobra bo v Ogleju, na pobudo komuni- stične in socialistične mladine ter demokratičnih organizacij iz Vidma »Pokrajinsko mladinsko srečanje za mir, prijatelj- stvo in mirno sožitje«.

Na prazniku tiska pri Magdaleni je bila izvoljena za »zvezdo tiska« Silveria Volpato, ki jo vidimo na sliki

Spored predvideva vrsto šport- nih tekem, kulturnih predstav, povorko, ples, umetni ogenj itd.

Na srečanje sta bili povablje- ni tudi delegaciji Ljudske mla- dine Jugoslavije in Svobodne mladine Avstrije.

Ob priliki te manifestacije organizira Zveza komunistične mladine izlet v Oglej z avtobu- som. Cena potovanja 500 lir. Za vpis in vsa pojasnila se je obrniti na sedež ZKM v ul. Ca- pitolina 3, tel. 44-046 - 44-047.

Zmaga delavcev
podjetja DILFI
po 12-dnevni stavki

V tem tednu so delavci pod- jetja DILFI, po 12 dni trajajo- čih vzgladni in strnjeni stavki, dosegli lep uspeh. Videč, da de- lavci ne popuščajo je ravnatelj- stvo podjetja v sredo končno pristalo na sestanek s sindikal- nimi predstavniki na Uradu za delo. Na sestanku so bili prisotni za Novo delavsko zbor- nico CGIL tov. Sema, Semilli in Peterlin, za Zvezo delav- sko zbornico Cosulich, Rossetti in Cinti, podjetje sta zastopala ing. Segre in Levi, Zvezo industrijev pa dr. Chersini.

Zastopniki DILFI so se v sporazumu obvezali, da bodo v okviru podjetja proučili vpra- šanje ureditve kvalifikacij de- lavcev in delav. V primeru ne- soglasja bo spor neprekinjeno rešil Urad za delo; da bo vod- stvo nemudoma poskrbelo za

postavitev prihe s toplo vodo za delavce; da bo vodstvo dodeli- lo delavcem, zaposlenim v od- delkih za lesne in železne izdel- ke proizvodno nagrado v zne- sku 25 lir za vsak kv. meter izdelka. Nagrado bodo razdelili delavcem omenjenih obratov so- razmerno s plačami posameznikov.

V četrtak zjutraj so sindi- kalni zastopniki sklicali zboro- vanje prizadetih delavcev in jim obrazložili doseženi spora- zum. Delavci so sporazum odo- brili in še isti dan prekinili stavko ter se podali na delo.

Poročajo, da bo draginska doklada za delavce v industriji in trgovini v prihodnjih dveh mesecih oktobra in novembra ostala nespremenjena.

Pokrajinska uprava
bo pomagala po toči
prizadetim kmetom

V soboto je bila seja pokr- sveta, na kateri so pred za- četkom obravnavanja dnevnega reda nekateri svetovalci postavi- li razna vprašanja. Tako je tov. Luchesi zahteval posredo- vanje pokrajinskega odbora za izplačilo zaostalih prejemkov 40 upokojenih uslužbencev u- mobilnosti za leto 1951-52. Že prejšnji pokrajinski odbor jim je priznal pravico do izplačila teh zaostankov, zato bi bilo pravilno, da se ta zadeva sedaj uredi. Tov. Postogna je predlo- žil resolucijo za mirno rešitev siveškega spora, dočim je tov. Juraga predložil resolucijo, v kateri je obrazložil veliki po- men ustanovitve integralne pro- ste cone za naše gospodarstvo.

Tovariši Grbec je opomnil, da je preteklega julija toča hudo prizadela vinograde in vrtove pri Sv. M. Magdaleni sp. Do- muju in v miljski občini. Doslej je bilo sklenjeno, da se prizade- tim malim kmetom znižajo nekateri davki, toda to je pre- malo. Zato predlaga, naj se po- krajina zaima za izplačilo pri- merne podpore, obenem pa naj se ustanovi pokrajinski konzor- cij proti toči, ki bi moral biti podporenega značaja.

Na dnevnem redu je bila nato izvolitev pokrajinskih predstavnikov v razne javne u- stanove. Nasprotno svečanom ob- ljubam, ki sta jih predčasno dala tako župan Bartoli kot predsednik Gregoratti, po kate- rih naj bi bili predstavniki opo- zicije zastopani v vseh javnih ustanovah, ni pokrajinski odbor predložil niti enega predstavi- ka komunistične skupine. Zato so se naši svetovalci vzdržali glasovanja. Izvoljeni predstavi- niki v nekaterih javnih ustano- vah so vsi pripadniki treh strank (KD, PSDI in PRI), ki sestavljajo odbor. Na koncu je bila izvoljena komisija za pro- učevanje vprašanja pokrajinskega upravnega odbora, v katero imenovanj med drugimi tudi tov. prof. Weiss, ki je bil, skupno s svetovalec Perso- glia (KD) in Bazzaro (PRI) i- menovan tudi za preglednika računov lanskega pokrajinskega obratstva.

Na tokovski seji je predsednik odgovoril na vprašanja iz pre- jšnjih sej. Zagotovil je tov. Lu- chesiju, da se bo pokrajinski odbor zanimal za ureditev iz- plačila pokojninskih zaostan- kov uslužbencom umobilnosti.

Glede intervencije tov. Grbec, ki je zahteval podporo za ma- le neposredne obdelovalce zem- lje, ki jih je težko prizadela toča, je predsednik sporočil, da je pismo zabil zahtevalec po- deželskih občin, naj mu spo- ročijo škodo, ki so jo utrpeli posamezni kmetje. Pokrajinski odbor bo na podlagi teh sporo- čil sporazumno s pokrajinskim svetom določil denarno podpo- ro prizadetim. Glede ustanovit- ve konzorcija proti toči pa je dejal, da bo o tem morala raz- pravljati komisija za proučeva- nje kmetijskega.

Na tokovski seji so bili tudi imenovani predstavniki pokra- jne komisiji za proučevanje kmetijskega, ki so: tov. Grbec, svetovalka Eulambio (KD) in svetovalec Pieri (MSI). Kot kaže je bil nekoliko spreme- njen prvotni predlog in bodo zato v kmetijski komisiji zasto- pana vsa kmetijska združenja in organizacije, tudi Kmečka zveza, ki je prej niso predla- gali in tudi več zastopnikov po- deželskih občin in ne samo eden za vse.

Pri sestavi komisije za prou- čevanje vprašanja poenotenja plač osebju pokr. uprave je bil predlagan sam en komuni- stični svetovalec zaradi česar je tov. Tominec protestiral, ker smatra za pravilno, da prideta v komisijo vsaj dva svetovalec komunistične skupine, ki pred-

znanega pevskega zbora CRAL iz Tor Viscose, ljudskega pev- skega zbora iz Rovt in pevske- ga društva »V. Vodnika iz Do- line. Nastopila bo tudi folklor- na skupina ENAL iz Ločnika.

Sledil bo koncert godbe »Brunner« iz Trsta ter od 18. ure dalje ples na prostem ob spremljavi vsake godbe.

Pripravljen bo dobro pre- skribljen bar s prodajo domače- ga novega vina.

Za izletnike iz Trsta bodo avtobusi od 13. ure dalje po- množili odhode iz postaje na trgu Stare Mitnice.

ste celice in sekcije, ki imajo že nabrane zneske in jih se- niso dostavile centralni upra- vi, to čim prej storijo, da bo pregled nad akcijo popolnejši.

V tem tednu je skedenjska sekcija dosegla vsoto 71.000 lir, ki jo je že položila pri o- srednji upravi. Sekcija Magda- lena je poslala izkupiček vesle- lice tiska v znesku 17.000 lir ter 5.130 lir nabranih med raz- nimii tovariši. Sekcija Aegat je dobila bilo tudi, da vse ti-

brala 8.740 lir. v delavnici ul. Genova pa 2.900. Sekcija VOM skupno 6.530 lir.

Sekcija Sv. Jakob, celica Spacal 5.250; sekcija na Greti 5.200, celica v novih hišah 4.450; sekcija Sv. Vid 1.950 in 5.050 lir; sekcija Skedenj na- daljnjih 4.550, Milje v tem te- dnu 32.370; Sv. Alojz 5.650.

Skupina prijateljev tiska je darovala 3.400 lir, neki trgo- vec 500. Zbirka tov. Marina 5.400, Ivan K. 2.000.

Na tokovski seji je predsednik odgovoril na vprašanja iz pre- jšnjih sej. Zagotovil je tov. Lu- chesiju, da se bo pokrajinski odbor zanimal za ureditev iz- plačila pokojninskih zaostan- kov uslužbencom umobilnosti.

Glede intervencije tov. Grbec, ki je zahteval podporo za ma- le neposredne obdelovalce zem- lje, ki jih je težko prizadela toča, je predsednik sporočil, da je pismo zabil zahtevalec po- deželskih občin, naj mu spo- ročijo škodo, ki so jo utrpeli posamezni kmetje. Pokrajinski odbor bo na podlagi teh sporo- čil sporazumno s pokrajinskim svetom določil denarno podpo- ro prizadetim. Glede ustanovit- ve konzorcija proti toči pa je dejal, da bo o tem morala raz- pravljati komisija za proučeva- nje kmetijskega.

Tržaški občinski svet
je končno
začel delovatiSoglasno izvoljena komisija 8
odvetnikov-svetovalcev, ki bo
proučila priziv Tržaške unije

V četrtak (zaradi odsotnosti župana ni bilo mogoče v torek) se je končno sestal tržaški občinski svet. Kot je znano, se je vršila ta seja na zahtevo po zakonu predvidene tretjine občinskih svetovalcev, ki so na pismeno zahtevali sklicanje iz- redne seje. Bil je pa tudi že skrajni čas, kajti v tej dolgi dobi nedelovanja občinskega sveta se je nakopičilo izredno število važnih vprašanj, ki jih bo sedaj moral občinski svet pospešno reševati.

Kot prva točka je bila na dnevnem redu razprava o priz-ivu Tržaške unije, katere lista je bila zaradi nekaterih for- malnih pomanjkljivosti izklju- čena iz volitev zaradi česar za- dne volitve ne bi smele biti veljavne.

Župan Bartoli je predlagal, naj bi ustanovili posebno ko- misijo, sestavljeno iz odvetni- kov, ki so v občinskem svetu. Komisija naj bi proučila zade- vo s pravnega vidika. Po krajši diskusiji je bil predlog sogla- sno sprejet. Komisijo sestavlja- jo odvetniki-svetovalci: Agne- letto (DZ), Antonini (PNM), Dekleva (NSZ), Geffer Won- drich (MFI), Harabaglia (KD), Miani (PSDI), Morpurgo (PLI) in tov. Pogassi, dočim je odv. Caravelli (MEN) odklonil so- delovanje.

Iz tehničnih razlogov nam ni mogoče poročati o nadaljnjem poteku zasedanja, o katerem bomo zato poročali prihodnje.

Z velikim obžalovanjem smo izvedeli, da je par dni po roj- stvu ugasnilo mlado življenje Milosa Wilhelma, Uzaščenim staršem, tov. Adolfu in Mariji Wilhelm izreka, počez Zveze komunistične mladine in opo- skolektiv »Delo« svoje globoko so- čustvovanje.

P. D. »Slavec« iz Ricmanj nam je poslalo naslednje pi- smo s prošnjo, da ga objavimo:

V zvezi s »Pojasnilom SPZ« ki ga je Slovenska prosvetna zveza objavila v »Primorskem dnevniku« 16. septembra gle- de kulturne prireditve ob pri- liki 60-letnice prosvetnega dru- štva »Slavec« iz Ricmanj, se- čutimo Ricmanjci obvezni, da dodamo še svoje pojasnilo.

Pred časom je bila na ne- kem člankem sestanku PD »Slavec«, včlanjenega pri SHL P, ki je edino obstoječe dru- štvo v vasi, sprožena zamisel, da bi organiziral proslavo dru- štvene 60-letnice neki odbor, ki naj bi bil sestavljen iz pred- stavnikov vseh slovenskih kul- turnih stroj v vasi. Odbor je bil izvoljen na nekem sestanku, ki so se ga udeležili člani domačega prosvetnega društva, nekateri pripadniki SPZ ter kulturnega gibanja struje ne- odvisnih. Takoj je odbor za- čel s pripravi. Zelo so okoli- škasti pevski zbori pristali na to, vabilo za sodelovanje, domači zbor je marljivo vabil in do- ločen so bili govorniki.

Dva ali tri tedne pred pri- reditvijo je pa vodstvo SPZ interveniralo in zahtevalo, da se v okviru vključita dva dru- ga krajevna predstavnika te organizacije, ker da sta edina, ki predstavljata v kraju to kulturno gibanje. Odborniki PD, ki so bili v tem odboru za proslavo, kakor tud ostali družbeni člani so predlog od- klonili, ker smatrajo, da bi za- enkrat prisotnost omenjenih zastopnikov ne bila koristna v takem obdobju, ter bi nega- tivno vplivala na razvoj in ob- stoj domačega pevskega zbora.

SPZ je nato odkrila sodele- vanje, odmaknila svoje zbore in govornika ter v »Primorskem dnevniku« objavila omenjeno izjavo. Zato je proslavo pri- redil sam društveni Odbor za proslavo.

Ker se je predstavnik SPZ na nekem skupnem sestanku v Ricmanjih v tej zvezi skli- cal na dogovor med SHL P in SPZ, da se ob skupnih na- stopih ne dela vprašanja oseb, — s katerim se načelo- no na splošno strinjamo —, moramo pripomniti, da č v na- ši vasi še ne obstaja ugodno razpoloženje namram omeje- nim predstavnikom SPZ, smo mnenja, da bi se moralo to razumeti in preiti k skupne- mu kulturnemu nastopanju po- stopoma, ter zaenkrat organi- zirati skupni nastop na podla- gi obstoječih možnosti in raz- mer (naš predlog je bil celo, da SPZ pošlje v odbor še več drugih članov — svojih za- stopnikov, toda naj zaenkrat opusti omenjene).

Vsekakor pa smatramo umes- tno in potrebno, da se vpra- šanje prepusti iniciativi Ric- manjev samih, da ga rešijo v svojem domačem, vaškem okviru ter da preprečijo ustvari- tev splošnega nepotrebnega dvomnega ozračja izven vasi.

Istočasno ne moremo preko, da ne bi odklanjali obso- de, da so vsa krivi (nekateri ricmanjski funkcionarji) ter da le- ti ne razumejo načelnih pogojev za sodelovanje. Nam- gaja za ojačenje kulturnega gi- banja v vasi s sodelovanjem vseh domačinov, do česar naj le pride postopoma, ne pa šele za lomljenje obstoječega.

Ricmanjski kulturni delavci

Ker se je predstavnik SPZ na nekem skupnem sestanku v Ricmanjih v tej zvezi skli- cal na dogovor med SHL P in SPZ, da se ob skupnih na- stopih ne dela vprašanja oseb, — s katerim se načelo- no na splošno strinjamo —, moramo pripomniti, da č v na- ši vasi še ne obstaja ugodno razpoloženje namram omeje- nim predstavnikom SPZ, smo mnenja, da bi se moralo to razumeti in preiti k skupne- mu kulturnemu nastopanju po- stopoma, ter zaenkrat organi- zirati skupni nastop na podla- gi obstoječih možnosti in raz- mer (naš predlog je bil celo, da SPZ pošlje v odbor še več drugih članov — svojih za- stopnikov, toda naj zaenkrat opusti omenjene).

Vsekakor pa smatramo umes- tno in potrebno, da se vpra- šanje prepusti iniciativi Ric- manjev samih, da ga rešijo v svojem domačem, vaškem okviru ter da preprečijo ustvari- tev splošnega nepotrebnega dvomnega ozračja izven vasi.

Istočasno ne moremo preko, da ne bi odklanjali obso- de, da so vsa krivi (nekateri ricmanjski funkcionarji) ter da le- ti ne razumejo načelnih pogojev za sodelovanje. Nam- gaja za ojačenje kulturnega gi- banja v vasi s sodelovanjem vseh domačinov, do česar naj le pride postopoma, ne pa šele za lomljenje obstoječega.

Ricmanjski kulturni delavci

Ker se je predstavnik SPZ na nekem skupnem sestanku v Ricmanjih v tej zvezi skli- cal na dogovor med SHL P in SPZ, da se ob skupnih na- stopih ne dela vprašanja oseb, — s katerim se načelo- no na splošno strinjamo —, moramo pripomniti, da č v na- ši vasi še ne obstaja ugodno razpoloženje namram omeje- nim predstavnikom SPZ, smo mnenja, da bi se moralo to razumeti in preiti k skupne- mu kulturnemu nastopanju po- stopoma, ter zaenkrat organi- zirati skupni nastop na podla- gi obstoječih možnosti in raz- mer (naš predlog je bil celo, da SPZ pošlje v odbor še več drugih članov — svojih za- stopnikov, toda naj zaenkrat opusti omenjene).

Vsekakor pa smatramo umes- tno in potrebno, da se vpra- šanje prepusti iniciativi Ric- manjev samih, da ga rešijo v svojem domačem, vaškem okviru ter da preprečijo ustvari- tev splošnega nepotrebnega dvomnega ozračja izven vasi.

Istočasno ne moremo preko, da ne bi odklanjali obso- de, da so vsa krivi (nekateri ricmanjski funkcionarji) ter da le- ti ne razumejo načelnih pogojev za sodelovanje. Nam- gaja za ojačenje kulturnega gi- banja v vasi s sodelovanjem vseh domačinov, do česar naj le pride postopoma, ne pa šele za lomljenje obstoječega.

Ricmanjski kulturni delavci

Ker se je predstavnik SPZ na nekem skupnem sestanku v Ricmanjih v tej zvezi skli- cal na dogovor med SHL P in SPZ, da se ob skupnih na- stopih ne dela vprašanja oseb, — s katerim se načelo- no na splošno strinjamo —, moramo pripomniti, da č v na- ši vasi še ne obstaja ugodno razpoloženje namram omeje- nim predstavnikom SPZ, smo mnenja, da bi se moralo to razumeti in preiti k skupne- mu kulturnemu nastopanju po- stopoma, ter zaenkrat organi- zirati skupni nastop na podla- gi obstoječih možnosti in raz- mer (naš predlog je bil celo, da SPZ pošlje v odbor še več drugih članov — svojih za- stopnikov, toda naj zaenkrat opusti omenjene).

Vsekakor pa smatramo umes- tno in potrebno, da se vpra- šanje prepusti iniciativi Ric- manjev samih, da ga rešijo v svojem domačem, vaškem okviru ter da preprečijo ustvari- tev splošnega nepotrebnega dvomnega ozračja izven vasi.

Istočasno ne moremo preko, da ne bi odklanjali obso- de, da so vsa krivi (nekateri ricmanjski funkcionarji) ter da le- ti ne razumejo načelnih pogojev za sodelovanje. Nam- gaja za ojačenje kulturnega gi- banja v vasi s sodelovanjem vseh domačinov, do česar naj le pride postopoma, ne pa šele za lomljenje obstoječega.

Ricmanjski kulturni delavci

Ker se je predstavnik SPZ na nekem skupnem sestanku v Ricmanjih v tej zvezi skli- cal na dogovor med SHL P in SPZ, da se ob skupnih na- stopih ne dela vprašanja oseb, — s katerim se načelo- no na splošno strinjamo —, moramo pripomniti, da č v na- ši vasi še ne obstaja ugodno razpoloženje namram omeje- nim predstavnikom SPZ, smo mnenja, da bi se moralo to razumeti in preiti k skupne- mu kulturnemu nastopanju po- stopoma, ter zaenkrat organi- zirati skupni nastop na podla- gi obstoječih možnosti in raz- mer (naš predlog je bil celo, da SPZ pošlje v odbor še več drugih članov — svojih za- stopnikov, toda naj zaenkrat opusti omenjene).

ZA TEDE
DNI

Sobota, 29. — Mihel
Nedelja, 30. — H
(Jerko)

OKTOBER

Ponedeljek, 1. — Rem
Torek, 2. — Angeli v
Sreča, 3. — Terezija
Četrtek, 4. — Francis
Šiški (mlaj)
Petek, 5. — Placid

Zgodovinski dnevi

29. 9. 1916 je bila prog
Jugoslavija.
1. 10. 1928 začetek prve
ke in s tem načr
gradnje socializma
1. 10. 1949 po odločilih
gah vojske je bila
sena Ljudska rep
Kitajka.

RADIO
ODDAJE

SOBOTA: 12.55 Jugos
ski motivi - 16.15 Dom
mevi - 16.40 Orkester
Pacchiorri - 19.15 Sesta
poslušalkami - 20.30 Zb
venske filharmonije -
Koncert pianista Pavla

NEDELJA: Kmetijska
ja - 12. Oddaja za nap
Maršak: »Mucin doma-
kega« - 12.30 Koncert opere
- 13.30 Glasba po želja
Slavni pevci - 17. Sest
zbori - 20.30 Delibes: »
opera v 3 dej. - 23.30
ples.

PONEDELJEK: 13.30
skladbe iz preteklosti
Začarani police (prav
21. Zanost in tehnika
Poje ženski kvartet
ca - 22. Iz slovenske
nosti in umetnosti.

TOREK: 13.30 Glasbo
ljah - 18. Beethoven: 3
št. 5 za klavir - 19.15
ški vedež - 21. »Dr.
Hob Pretorius« - dete
drama Kurta Goetza -
Nočni ples.

SREDA: 13.50 Iz opere
sveta - Boccherini: Op
celo in orkester - 18.30
ženski vokalni tercet
ček - 22.15 De Falla: »
španskih vrtovin.

ČETRTEK: 13.50 Pono
ve skladbe - 18. Konc
nista Gabriella Devel
19.30 Prijubljene me
20.30 Lipovšek: Orga
tata - 21. Dramatizira
da: Ezio D'Errico: »Me
noči« »Zadnji bolero«, 2
22